

МОТИВИ

към проекта за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ (обн. ДВ, бр. 86 от 2017 г.)

Причини, които налагат приемането на нормативния акт:

С проекта за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ (обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.) ще се постигне пълноценно регламентиране на дейностите по осигуряване на българските граждани на спешна медицинска помощ с транспорт по въздуха и ангажиментите на Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха в тази връзка.

Центърът за спешна медицинска помощ по въздуха (ЦСМПВ) е създаден с Постановление № 69 на Министерския съвет от 2023 г. като лечебно заведение по чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения - юридическо лице на бюджетна издръжка за специфичните си функции със седалище в София, към Министерството на здравеопазването. Центърът за спешна медицинска помощ по въздуха осъществява дейността си съгласно Правилник за устройството и дейността на Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха (обн., ДВ, бр. 50 от 2023 г.) и при спазване на медицинския стандарт „Спешна медицина“.

Със създаването на центъра и с осъществената доставка на първия хеликоптер за медицински транспорт в България със средства по проект BG16RFOP001-4.002-0001-C01 „Осигуряване на въздушни превозни средства за реакция при спешни медицински състояния“, финансиран по ОПРР на практика са създадени част от базовите предпоставки за стартиране предоставянето на спешна медицинска помощ с транспорт по въздуха с хеликоптер.

Към тези базови предпоставки се добавя и организираното с Постановление № 109 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр. 70 от 2023 г.) извършване на услуга от общ икономически интерес – полети за осигуряване на въздушен транспорт с хеликоптери за нуждите на спешната медицинска помощ, организирана от държавата. За целта е създаден авиационен оператор – „България Хели Мед Сървиз“ ЕАД със сто процента държавно участие в капитала, представлявано от министъра на транспорта и съобщенията. На оператора е възложено за срок от 10 години извършването на услугата от общ икономически интерес - полети с хеликоптери за нуждите на организираната от държавата спешна медицинска помощ, която се предоставя безплатно за българските граждани и е еднакво достъпна за всички нуждаещи се лица съобразно индикациите и предвид спешността.

За целта на „България Хели Мед Сървиз“ ЕАД ще бъде издадено свидетелство за авиационен оператор и SPA.HEMS одобрение от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ и услугата ще бъде извършвана при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 965/2012 на Комисията от 5 октомври 2012 г. за определяне на технически изисквания и административни процедури във връзка с въздушните операции в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета.

Извършването от авиационния оператор на полетите като услуга от общ икономически интерес се компенсира от държавата при спазване на изискванията на Решение на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на чл. 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес.

За стартиране на дейността по осигуряване на българските граждани на спешна медицинска помощ с транспорт по въздуха с хеликоптер са необходими и промени в медицинския стандарт „Спешна медицина“, с които да се очертаят в детайли дейностите и тяхната организация и качество, гарантирани от ангажираните структури за предоставяне на спешна медицинска помощ, в това число по въздуха.

Предложените нови разпоредби в наредбата целят прецизиране на медицинските показания за осигуряване на транспорт по въздуха на пациенти в спешно състояние и реда и отговорностите за вземане на решения за използване на авиационен транспорт. Разписани са индикациите и условията, както и механизма за вземане на решение по отношение на първичния спешен и вторичния спешен транспорт. Актуализирани са правилата за предоставяне на транспорт на спешни пациенти по въздуха със самолет, който се предоставя и понастоящем, предвид въвеждането на транспорт с хеликоптер и необходимостта от очертаване и на двете възможности.

Определен е обемът на осъществяваните от ЦСМПВ дейности, включени в обхвата на специалността „Спешна медицина“. Ясно са формулирани функциите на координационната централа като структура на ЦСМПВ, която осигурява координацията и оперативното ръководство при оказване на спешна медицинска помощ с авиационен транспорт и участва в координацията на изпълнението на полетите. Определени са характеристиките на оперативните бази, които са обособени на територията на страната, както и изискванията за авиомедицинските екипи в оперативните бази.

Извън регламентацията на транспорта по въздуха, с предлаганата промяна в глава четвърта

„Характеристика на структурите за болнична медицинска помощ, осъществяващи медицински дейности от обхвата на медицинска специалност „Спешна медицина“, в раздел трети „Нива на компетентност на структурите, осъществяващи дейност по специалността „Спешна медицина“ в лечебните заведения за болнична помощ ще се премахне съществуващия дисбаланс в действащия Стандарт „Спешна медицина“ към настоящия момент, съгласно който изискванията към лечебните заведения за болнична помощ от II ниво на компетентност са по-високи от изискванията към болниците от III ниво на компетентност.

Цели, които нормативният акт си поставя:

С уредбата, предлагана с проекта ще се постигне регламентиране на трайно и устойчиво осигуряване на авиационен транспорт с хеликоптер за нуждите на спешната медицинска помощ, организирана от държавата. Ще се подобри достъпа и ще се създадат условия за своевременна медицинска помощ.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

За изпълнение на предложението проект на правилник няма необходимост от допълнителни разходи/трансфери/други плащания. Спешната медицинска помощ, организирана от държавата, е безплатна за българските граждани, в това число и авиационния транспорт при обслужването на спешния пациент. Средствата за оказването на спешна медицинска помощ от ЦСМП и ЦСМПВ са в рамките на техните бюджети – част от бюджета на Министерството на здравеопазването, и не се изискват допълнителни бюджетни разходи във връзка с промените в медицинския стандарт „Спешна медицина“. Средствата за издръжката и дейността на авиационния оператор са в рамките на предвидените и утвърждавани ежегодно по реда на Постановление № 109 на Министерския съвет от 2023 г. компенсации и също не са необходими допълнителни бюджетни разходи във връзка с промените в стандарта по спешна медицина.

Очаквани резултати:

С приемането на предлагания проект за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ (обн. ДВ, бр. 86 от 2017 г.) нормативно ще се регламентира осигуряването на спешна медицинска помощ по въздуха с хеликоптер с оглед на обема на осъществяваните в тази връзка дейности, включени в обхвата на специалността „Спешна медицина“.

Ще се регулира и премахне съществуващия дисбаланс в действащия стандарт „Спешна медицина“ по отношение на изискванията към лечебните заведения за болнична помощ, осъществяващи медицински дейности от обхвата на медицинската специалност „Спешна

медицина“ при определяне на изискванията за ниво на компетентност за осъществяване на дейност.

Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз:

След извършена преценка за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ (обн. ДВ, бр. 86 от 2017 г.), не са регламентирани в актове на Европейския съюз. Тяхната уредба е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика.

Цитираните по-горе регламенти, касаещи дейността по осигуряване на полетите за нуждите на спешната медицинска помощ, са пряко приложими и са съобразени при създаването на авиационния оператор и в документите във връзка с организиране на неговата работа.

Не е налице европейско законодателство, което България е длъжна да транспонира в областта на уредбата на дейностите в обхвата на медицинската специалност „Спешна медицина“, в това число във връзка с оказването ѝ по въздуха, което да е предмет на настоящия проект на наредба.